

# OBSAH.

---

## Jednání první.

V nedělní den k domku starého hrobníka Sedleckého přiblíží se horník Petr, aby promluvil si se sličnou dcerou jeho Hátou, s níž potají se miluje. Hrobník odešel do Kutné hory, milenci mají příležitost oddati se citům lásky své. Však sdělí spolu také své obavy. O Hátu pokouší se totiž také Krbek, radní pán z Kutné Hory a mladý Plachtík, měšťák bohatý. Dnes jejich čekají obávanou návštěvu. Ze všeho vyruší je teta Veronika, do tajemství jejich zasvěcená, upozorněním, že hrobník se vrací. Petr uteče. S hrobníkem přichází Krbek, muž mocný ale nenáviděný, jenž Hátě nabídne ruku svoji. Ona však odmítne jej s výmluvou, že již jiného má ráda. Krbek domnívá se, že Plachtík, a uražen a pokořen, přísahá mu pomstu. Když odchází, setká se s ním, což podezření jeho se siluje. Plachtík dozvěděl se, co Krbek zamýšlel, odhodlává se také k vyznání. Ale tím Hátu přinucena, vyznati se z lásky své k Petrovi. Otec, jenž přeje Plachtíkovi, rozrušen velí dceři, že od Petra musí upustit, a když tato se vzepře, Plachtík, aby ona netrpěla, sám odstupuje, ba ještě za Petra se přimluví. Petr, jenž vše vyslechne za zdí, přiběhne a vrhne se

v náruč hrobníkovu, jenž konečně oběma odpouští. Vejdou do domku. Krbek přiblíží se a spatří Plachtíka vedle Háty. Utvrzen ve svém podezření vzkypí nenávisť a odhodlává se k pomstě. Za nastávající noci zjeví se na hřbitově průvod duchů jako vždy, když se má státi nějaké neštěstí.

### Jednání druhé.

Noc. Plachtík spokojen sám sebou vrací se od hrobníka kratší cestou kolem staré šachty do Hory. Tu zaskočí jej pomstylačný Krbek, udeří a svrhne do šachty. Však Petr, jenž za Plachtíkem šel opodál, Krbka zadrží jako vraha a svolá křikem svým horníky poblíže bydlící. Krbek, jemuž nepodařilo se v zápase s Petrem také tohoto shodit dolů, označí jej nyní jako vraha a počíná si tak schytrale, že nalezne u některých víry. Horníci nevědouce si konečně rady, oba odvádí k soudu do Hory, co zatím Šíba, Petrův strýc, s jinými soudruhy přípravy činí k vytažení těla Plachtíkova ze šachty.

### Jednání třetí.

Před soudem z vraždy obžalování stojí na jedné straně Krbek, na druhé Petr a s ním jako spoluvinníci starý hrobník a Hátá. Páni straní Krbkovi, svému spoludruhu, však Petra přece nemohou usvědčit. Použití mučení také nechtějí, ježto by toto musel také podstoupiti Krbek, tedy připadnou na to, aby rozhodlo se „Božím soudem“, kdo vlastně vinen jest. Marně vzpírá se proti tomu Petr, musí s hrobníkem a s Hátou do žaláře a Krbek zatím puštěn na svobodu.

Soud ihned zasedá k poradě, jaký způsob »Božího soudu« má se ustanoviti. Zatím horníci, soudruzi Petrovi, napadnuvše Krbka na svobodě rozlítí se a přitáhnou k radnici, aby mohli být svědky celého jednání, jež nalézají nespravedlivým a úskočným.

Rozzuření vrhají se na zamčená vrata a vpadnou až do sálu. Po výstupu se stráží dozvědí se, že soud se usnesl, aby oba obžalovaní v posvátné a zázračné kostnici Sedlecké odpřísáhli zvláštní formulí, že jsou nevinni. Při kterém z nich stane se nějaké znamení, že souzen bude jako vrah. Napřed jíti ustanoveno Petrovi, aby sebe menší příhodivší se věc při jeho přísaze mohli prohlásit za znamení Boží a tak Krbka zachránit. Horníci marně proti tomu se vzpírají. Však ani Krbek není spokojen. Marně mu Krčín namlouvá, že pro něj vlastně vybrali tento způsob nejlehčí. Krbek zuří a všechny proklíná.

### Jednání čtvrté.

Před kostnicí Sedleckou shromáždění všichni účastníci soudu. Také obžalovaní, horníci a zástup zvědavců. Petr, rozloučiv se se svými milými, vchází první do kostnice, aby odříkal přísahu očistnou, kteráž hrůzou naplňuje každého. Však dospěje až ku konci aniž by se zajíkl a nic se nestane, co by mohlo být vyhlášeno jako znamení. Prohlášen tedy za nevinnu. Nastoupí Krbek, jenž klesá pod tíhou své viny, hrůzou se chvěje, všecku rovnováhu ztrácí, téměř šílenství se zmocňuje duše jeho. Konečně dopotácí se také k oltáři a tu s největší námahou pronáší slova očistné přísahy, brzy pomalu, zas

kvapem, tu hlasem stlumeným a hned zas skřekem jednotlivá slova vyražejícím až k místu, kde musí zvolati: »Kosti vás svatých, tady jenž tlíte, padnětež na mne . . .«

Tu za všeobecného napjetí skutálí se jedna z jehlance lebek jemu na hlavu a on vzkřikne a skácí se. Je mrtev. Nastane velké vzrušení všech. Božím soudem rozhodnuto, že vinen jest. Soudcové blahopřejí Petrovi a Hátě. Sbor horníků i všecken lid propuká v jásot a velebí Boha.

---